

IVÓVÍZBIZTONSÁGI TERVEZÉSI TAPASZTALATOK A KÖZÖSSÉGI IVÓVÍZELLÁTÁST BIZTOSÍTÓ SAJÁT CÉLÚ IVÓVÍZMŰVEKBEN

*VÍZELLÁTÓ RENDSZER ÜZEMELTETÉSE SZÁJHAGYOMÁNY ÚTJÁN – AMIKOR A FERTŐTLENÍTŐSZER
ADAGOLÁS ELMARADÁSA AKÁR KOCKÁZAT CSÖKKENTŐ TÉNYEZŐ IS LEHET*

Szakmai Nap: Klorát ion az ivóvízben
Budapest 2024. április 18.

Gaál Zoltánné, szakterület vezető
okl. vegyészmérnök

Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló **5/2023. (I. 12.)** Korm. rendelet szerint:

ivóvízbiztonság: az ivóvízfogyasztáshoz, illetve -használathoz kapcsolódó, ivóvíznyerésre szolgáló, ivóvízkezelő és ellátó rendszerben, házi vízelosztó rendszerben és vízvételre szolgáló helyeken **elérhető legkisebb egészségkockázatot** jelentő minőségi és működési jellemző

Az ivóvízellátás három fő területén kell érvényesíteni az ivóvízbiztonságot:

- az ivóvízkivételek vízgyűjtő területei,
- az ivóvízellátó rendszer (kezelés, tárolás, hálózat)
- az épületen belüli elosztórendszerek

A vízbiztonsági tervezéssel összefüggő üzemeltetői kötelezettségek jogszabályi előírásként az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló, a 65/2009. (III. 31.) Korm. rendelettel módosított **201/2001. (X. 25.)** kormányrendelet 4.§ (6) – (9) szakaszaiban és a 10.§ (13) szakaszában először **2009-ben jelentek meg.**

2013 végén a 430/2013. (XI. 15.) Korm. rendelet módosította a 201/2001. (X. 25.) kormányrendeletet (továbbiakban: Kormányrendelet). A módosítások következtében a **vízbiztonsági tervezésre kötelezettek körét kibővítették** az összes, a rendelet hatálya alá tartozó vízellátó rendszerre, másrészt a jogszabályban határozták meg a Vízbiztonsági Terv tartalmi követelményeit.

Ekkor jelent meg az igény a NEM KÖZÜZEMI vízellátó rendszerek vízbiztonsági terveinek elkészítésére

7. § (1) Az ivóvízszolgáltatónak a fogyasztók számára évi átlagban 10 m³/nap mennyiségnél több vizet szolgáltató vagy 50 főt meghaladó számú fogyasztót ellátó ivóvízellátó rendszerre, valamint **10 m³/nap mennyiségnél több vizet szolgáltató vagy 50 főt meghaladó számú fogyasztót ellátó közösségi ellátást biztosító saját célú ivóvízműre** vonatkozóan a kockázatértékelési és kockázatkezelési rendszerét ivóvízbiztonsági tervben kell rögzítenie. Az ivóvízbiztonsági terv részét képezik a 6. § szerinti kockázatértékelés és kockázatkezelés eredményei.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló **147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet**

saját célú ivóvízmű: víztermelő létesítmény, a hozzá tartozó gépészet és a csatlakozó-, házi ivóvízhálózat, illetve a víztisztítási feladatokat ellátó vízilétesítmény vagy víztisztító berendezés, amely a **víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény szerint nem minősül víziközműnek, és amely lehet**

a) magán ivóvízellátást biztosító saját célú ivóvízmű: házi ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítmény, amely egy háztartás ingatlanon belüli legfeljebb 500 m³/év ivóvízigényét fedezi,

b) közösségi ivóvízellátást biztosító saját célú ivóvízmű: közösségi ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítmény, ideértve a vizet kereskedelmi, szolgáltatási, közszolgáltatási célból biztosító, vagy a helyi közösség ivóvízigényét kiszolgáló vízilétesítményeket, illetve egyéb ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítményeket, ideértve a munkavégzéshez kapcsolódó tevékenységet végző létesítményeket, amelyek egyedi ellátást valósítanak meg egy vagy több ingatlanon

A közcélú ivóvízművek, valamint a közcélú szennyvízelvezető és -tisztító művek üzemeltetése során teljesítendő vízügyi és vízvédelmi szakmai követelményekről, vizsgálatok köréről, valamint adatszolgáltatás tartalmáról szóló **6/2016. (V. 12.) BM rendelet előírásai** is 2023. 01. 12-től!

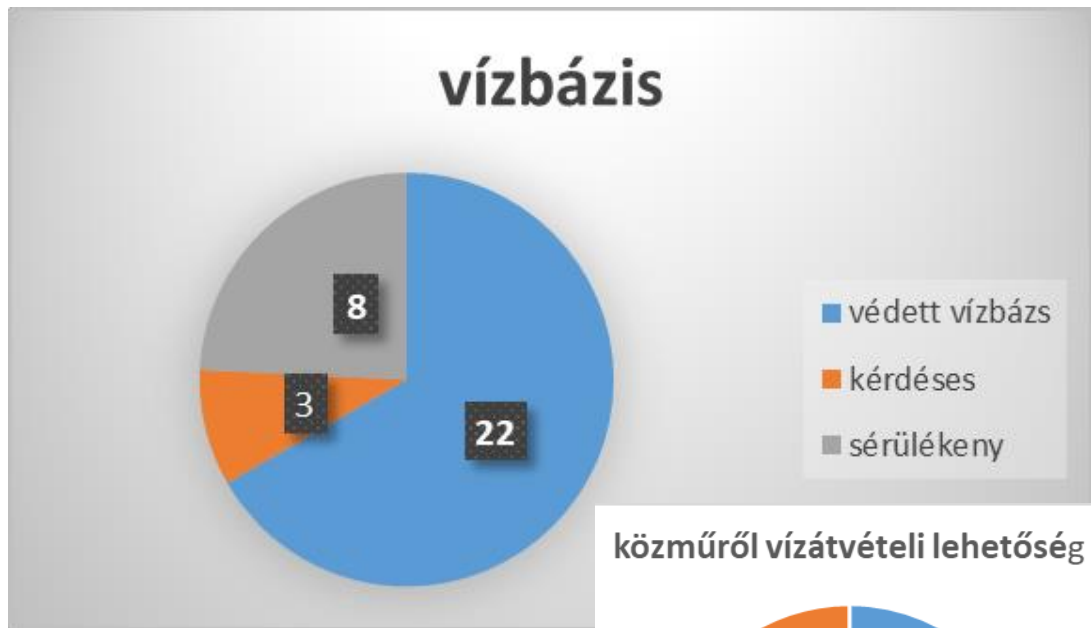
VÍZBIZTONSÁGI TERVEZÉS KÖZÖSSÉGI IVÓVÍZELLÁTÁST BIZTOSÍTÓ SAJÁT CÉLÚ IVÓVÍZMŰVEKRE SCARABEUS KFT. 2018-2023

Összesen **33** elkészült vízbiztonsági terv egyedi vízellátó rendszerre

állami	vállalkozás
17	16

- Szociális intézmény;
- Egészségügyi intézmény;
- Oktatás
- MÁV;
- Rendészet;
- Kutatás-fejlesztés
- Élelmiszer előállítás;
- Ipari létesítmény;
- Gyógyszeripar;
- Lakóközösség;

IGÉNYBE VETT VÍZBÁZIS

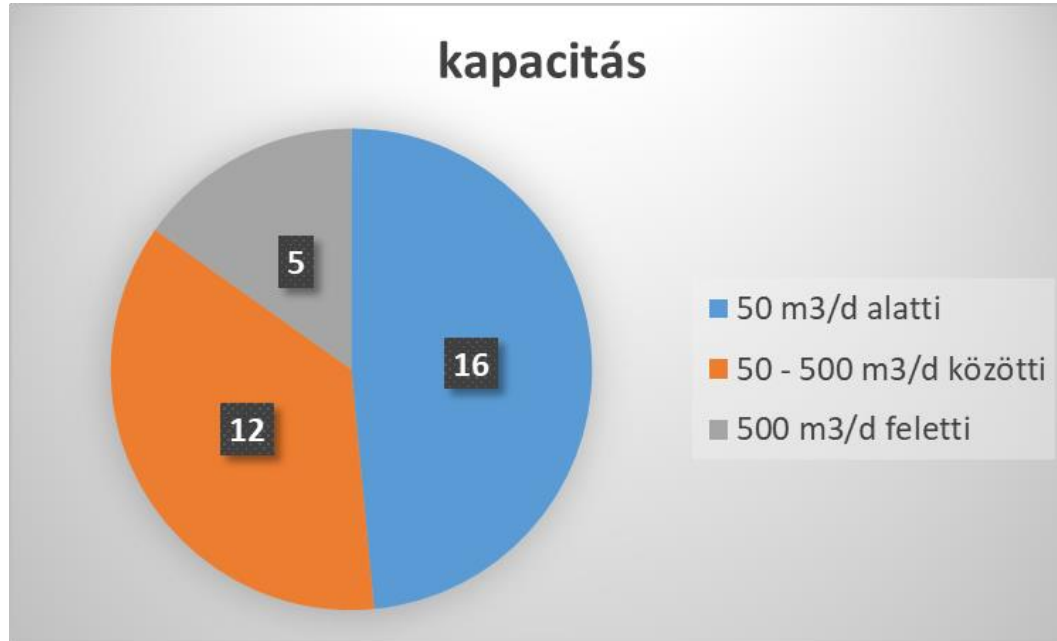
Diagnosztika nem történt

–

**Kútfúrási adatok, egyén
környezeti adatok alapján
valószínűsíthető**

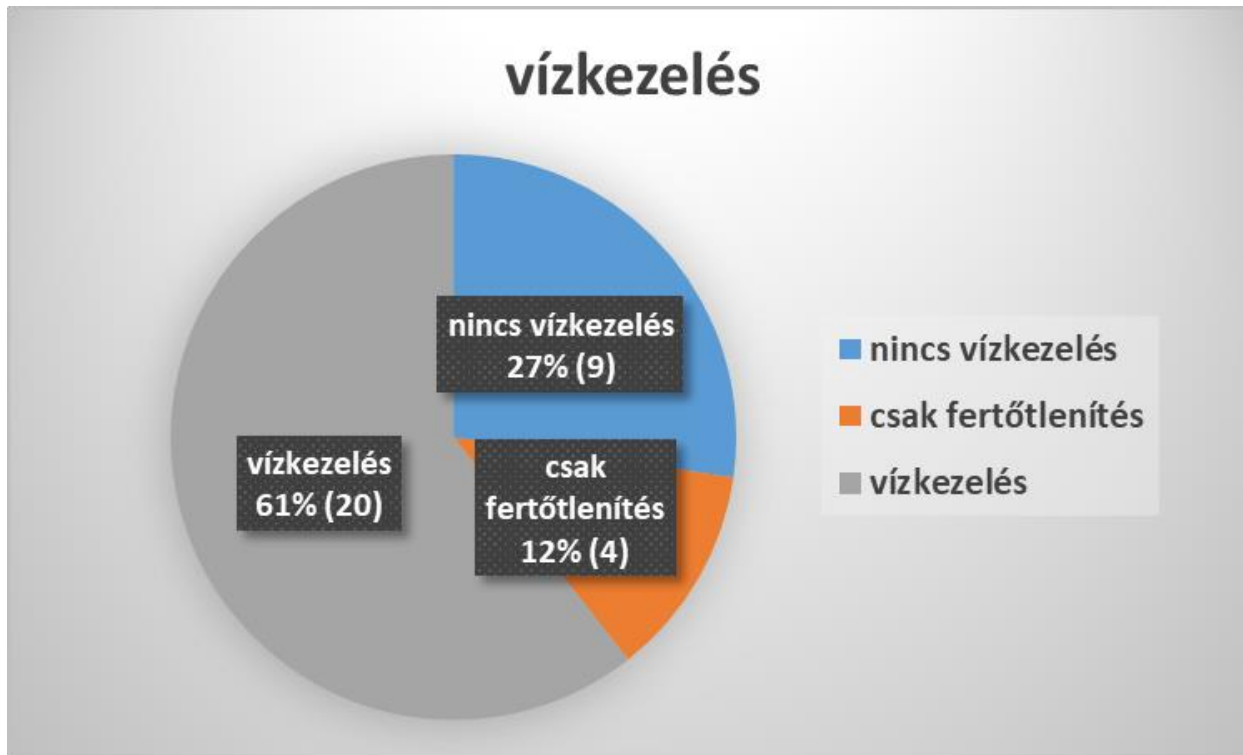
- **Vízátvétel drága;**
- **Saját célú létesítmény
közmű jellegű
szolgáltatást is ellát;**
- **Közüzemi és saját célú
vízkivételek egymásra
hatása?**

KÖZÖSSÉGI IVÓVÍZELLÁTÁST BIZTOSÍTÓ SAJÁT CÉLÚ IVÓVÍZMŰVEK KAPACITÁSA

- Csak a szociális, ill. ivóvíz igény/felhasználás szempontjából megadott adatok;
- Több mint 15.300 fő állandó, vagy időszakos ellátása;
- A kiépített kapacitások általában túlméretezettek a kisebb rendszereknél

VÍZEKEZELÉS A KÖZÖSSÉGI IVÓVÍZELLÁTÁST BIZTOSÍTÓ SAJÁT CÉLÚ IVÓVÍZMŰVEKBEN

20 vízkezelésből 8 törésponti klórozás;

24 fertőtlenítőszer/oxidálószer alkalmazásakor 19 esetben nátrium-hipoklorit adagolás;

4 esetben klórgáz;

3 esetben egyéb fertőtlenítőszer: DEWASIL; klór-dioxid (kombinálva is);

1 esetben UV

TAPASZTALATOK

- A vállalkozások esetében nagyobb erőfeszítések a jogszabályi előírások teljesítésére;
- A szervezetben van műszaki állomány, akik alkalmasak az üzemeltetési feladatok végrehajtására;
- Vízijogi engedélyek rendelkezésre állnak;
- Valamilyen szintű üzemeltetési szabályzat is van,
- Új létesítményeknél magas szintű automatizálás, igény a legjobb technikákra.

Vállalkozás:

- Gépgyártás;
- Élelmiszer előállítás;
- Szálloda

TAPASZTALATOK

- Állami intézmények esetében találoztunk régi, műszakilag leromlott létesítményekkel;
- Sokszor nincs műszaki állomány, felelős üzemeltető;
- Legtöbb esetben hiányzik az üzemeltetési szabályzat, alapvető utasítás sincs, üzemeltetés szájhagyomány útján;
- Aktuális vízjogi engedélyek is hiányoznak, vagy hiányosak.

Állami intézmény

Kútfej a mélyben – körbe deszkázva

Persze ilyen is van:

Általánosan megállapítható:

- A lehetőségekhez képest (humán erőforrás, anyagi keret) mindenki felelősen törekszik a jó üzemeltetésre;
- Igyekeznek a hatóságokkal jó kapcsolatot kialakítani;
- Feladatok megoldása külső vállalkozóval (karbantartás, hibaelhárítás, vízvizsgálat, dokumentáció készítés..);
- A folyamatos felügyelet a kisebb rendszereknél így sem biztosított....

TAPASZTALATOK

- Jellemzően sok esetben az aktív klórformák üzemi vizsgálata elmarad;
- Néhány kivételtől eltekintve kevés a vizsgálatok száma;
- Csak végponti vizsgálatok – kutak nagyon ritkán, kicsiknél rendszeresen elmarad;
- Nem gyakorlat, hogy a bakteriológiai vizsgálat része a fertőtlenítőszer maradék vizsgálata;
- THM vizsgálat ritka, mint a fehér holló;
- A vizsgálati program ritka esetben jogszabályszerű: sok esetben a vizsgáló laboratórium határozza meg mit vizsgál, aminek alapja az „így szoktuk”;

Az elmúlt évek tapasztalata alapján nehezen belátható, hogy az 1 éve érvényes előírásoknak hogy tesznek eleget a közösségi ivóvízellátást biztosító saját célú ivóvízművek fenntartói?

- Vízjogi üzemeltetési engedély szerinti üzemeltetés;
- Vizsgálati program (vízbiztonsági terv mellé adjuk a javaslatot);
- Üzemeltetési szabályzat (6/2016. (V. 12.) BM rendelet szerint);
- Vezetőképesség vizsgálatának bevezetése???
- Mindenhez szakemberek alkalmazása?

A megvalósításhoz segítség szükséges, amiben a hatóságoknak is nagy szerepe van.

Köszönjük a lehetőséget, várjuk kérdéseiket!

7100 Szekszárd, Béla király tér 5.

Elérhetőségek:

info@scarabeuskft.hu

74/506-388